

การบริหารการจัดการทรัพยากรการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2565 และแนวทางการจัดทำแผนงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2566

การจัดทำแผนของสถาบันการอาชีวศึกษา

1. การมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ
2. การมีส่วนร่วมของสถานประกอบการ ในการกำหนดนโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้ง

การกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

3. การตอบสนองนโยบายและจุดเน้น สอศ./ศธ.

นโยบายและจุดเน้นการปฏิบัติราชการ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

จุดเน้น “ยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษาทุกมิติโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ”

ประเด็นนโยบายและการขับเคลื่อนจุดเน้น

1. การจัดการศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

- 1.1 ขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา

(Center of Vocational Manpower Networking Management: CVM)

- 1.2 พัฒนาทักษะและสมรรถนะวิชาชีพกำลังคน (Up-skill, Re-skill) 1.3 ยกระดับความร่วมมือ

ในการจัดการอาชีวศึกษากับภาคเอกชนและสถานประกอบการ

2. การยกระดับพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาในระดับพื้นที่

- 2.1 ขับเคลื่อนการดำเนินงาน “ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคีเขตพื้นที่” และพัฒนาทักษะ/สมรรถนะ

วิชาชีพกำลังคน ให้ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ

2.2 เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการดำเนินงาน “ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center)” และแอปพลิเคชัน ช่างอาชีพ “ช่างพันธุ์ R อาชีพซ่อมทั่วไทย”

2.3 พัฒนาทักษะทางวิชาชีพให้กับผู้เรียนอาชีวศึกษาผ่านการฝึกประสบการณ์และการปฏิบัติงานจริง

2.4 ขยายโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษา ให้กับเยาวชนอย่างครอบคลุมและเสมอภาคกัน

2.5 พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัยและตอบโจทย์ความต้องการในเชิงพื้นที่

2.6 พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้เท่าทันเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

2.7 ยกระดับการดำเนินงานโครงการห้องเรียนอาชีพ

เรื่องเน้นย้ำ

ผู้อำนวยการสถาบันฯ ต้องกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ ในการจัดทำคำของบลงทุน

- แนบเอกสารรายละเอียดต่างๆ ให้ครบถ้วนและถูกต้อง
- จัดส่งคำขอในระบบให้ทันเวลา (ภายใน 30 พ.ย. 2564)

โดย

นายวิฑูรย์ ปัญญะวัต

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา

อาชีพ 2
ยกกำลัง

ปรัชญาการบริหาร
“อาชีพศึกษายกกำลังสอง สร้างคุณภาพ นำปริมาณ”

นโยบายและจุดเน้นการปฏิบัติราชการของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

หลักการ

1. มุ่งขับเคลื่อนอาชีวศึกษาตามกรอบนโยบาย 3 ป.
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คือ

- ปลอดภัย : หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรค
- ปรับเปลี่ยน : หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย
- เปิดกว้าง : ให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ

2. พัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษายกกำลังสอง
ภายใน 5 กรอบ คือ

1. สร้าง “อาชีพฟิวเจอร์” ให้กับประชาชน
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียน เรียนสายอาชีพเพิ่มขึ้นในทุกภูมิภาคด้วย “ห้องเรียนอาชีพใน สพฐ.”
3. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็น Excellence Center
4. พัฒนาสถาบันการศึกษาให้มีความเข้มแข็ง
5. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน

3. จัดการอาชีวศึกษาเพื่อการทำงาน 100%

4. ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามหลักการด้วย
“วงจรอาชีวศึกษาคุณภาพ
(Vocational Quality Cycle)”

นโยบายและจุดเน้น

1. อาชีวศึกษายกกำลังสอง
(Thailand Vocational Education Eco-System : TVE2S)

- ▶ พัฒนาวิทยาลัยเพื่อความเป็นเลิศและความเชี่ยวชาญเฉพาะ
- ▶ ยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ของประเทศ (Re-Skills, Up-Skills, New-Skills)
- ▶ ยกระดับความร่วมมือและเพิ่มบทบาทในการจัดการศึกษากับภาคเอกชนอย่างเข้มข้น
- ▶ พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและมุ่งตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ
- ▶ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ (On-site, On-Air, Online, On-Demand)
- ▶ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 (สมรรถนะทางวิชาชีพ ภาษาอังกฤษ/จีน ดิจิทัล)

2. พัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา (Quality)

- ▶ จัดตั้งและขับเคลื่อน “ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นสำหรับประชาชน” ในสถานศึกษา
- ▶ พัฒนาและยกระดับ “ห้องเรียนอาชีพใน สพฐ.” และโครงการการศึกษา
- ▶ พัฒนา “ศูนย์ความเป็นเลิศการอาชีวศึกษา (Excellence Center)” โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการชั้นนำ
- ▶ ยกระดับสถาบันการอาชีวศึกษา 23 แห่งทั่วประเทศ ในการจัดการศึกษา ปรียชนาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
- ▶ พัฒนาระบบการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนในทุกมิติ (ครู ผู้เรียน และการบริหารจัดการ)

3. แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย อาชีวศึกษายกกำลังสอง

- ▶ ปลอดภัยเพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษา และการบริหารจัดการ
- ▶ ปรับเปลี่ยนรูปแบบและเนื้อหาการพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษา ให้ตอบโจทย์อาชีวศึกษายกกำลังสอง และการพัฒนาสภาพทุนมนุษย์ในศตวรรษที่ 21
- ▶ ปรับเปลี่ยนระบบบริหารจัดการ และนำระบบดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน
- ▶ ปรับภาพลักษณ์อาชีวศึกษา (Re-Branding) นำองค์ความรู้ปรัชญา “อาชีวศึกษายกกำลังสอง” และ “อาชีพ-ฝีมือชน คนสร้างชาติ”
- ▶ เปิดกว้างการสรรหาครูและผู้เชี่ยวชาญที่มีศักยภาพจากทุกภาคส่วน เพื่อให้อาชีวศึกษาผลิตและพัฒนากำลังคนสายอาชีพ
- ▶ เปิดกว้างการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาของภาคเอกชน

นโยบายและจุดเน้นการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

หลักการ

1. มุ่งขับเคลื่อนอาชีวศึกษาตามกรอบนโยบาย 3 ป. ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คือ
 - ปลดล็อก : หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรค
 - ปรับเปลี่ยน : หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนให้มีความทันสมัย
 - เบิกกว้าง : ให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ
2. พัฒนาคุณภาพอาชีวศึกษายกกำลังสอง ภายใต้อายุ 5 กรอบ คือ
 1. สร้าง “ อาชีพใหม่ ” ให้กับประชาชน
 2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียน เรียนสายอาชีพเพิ่มขึ้นในทุกภูมิภาคด้วย “ ห้องเรียนอาชีพใน สพฐ. ”
 3. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็น Excellence Center
 4. พัฒนาสถาบันการอาชีวศึกษาให้มีความแข็งแรง
 5. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน
3. จัดการอาชีวศึกษาเพื่อการทำงาน 100 %
4. ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามหลักการด้วย “ วงจรอาชีวศึกษาคุณภาพ ”

นโยบายและจุดเน้น

1. อาชีวศึกษายกกำลังสอง

(Thailand Vocational Education Eco-System : TVE2S)

พัฒนาวิทยาลัยเพื่อความเป็นเลิศและความเชี่ยวชาญเฉพาะ

ยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ของประเทศ (Re-Skills, Up-Skills, New-Skills)

ยกระดับความร่วมมือและเพิ่มบทบาทในการจัดการศึกษากับภาคเอกชนอย่างเข้มข้น

พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและมุ่งตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ

พัฒนาสื่อการเรียนรู้ (On-site, On-air, Online, On-Demand)

พัฒนาผู้เรียนให้มีความทันยุคทันสมัย 21 (สมรรถนะทางวิชาชีพ ภาษาอังกฤษ/จีน ดิจิทัล)

2. พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (Quality)

จัดตั้งและขับเคลื่อน “ ศูนย์ฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นสำหรับประชาชน ” ในสถานศึกษา

พัฒนาและยกระดับ “ ห้องเรียนอาชีพใน สพฐ. ” และโครงการทวิศึกษา

พัฒนา “ ศูนย์ความเป็นเลิศทางอาชีวศึกษา (Excellence Center) ” โดยความร่วมมือกับ

ภาคเอกชนและสถานประกอบการชั้นนำ

ยกระดับสถาบันการอาชีวศึกษา 23 แห่งทั่วประเทศ ในการจัดการศึกษาปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ พัฒนาระบบการจัดการอาชีวศึกษาเอกชนในทุกมิติ (ครู ผู้เรียน และการบริหารจัดการ)

3. แนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย อาชีวศึกษายกกำลังสอง

ปลดล็อกเพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษา และการบริหารจัดการ

ปรับเปลี่ยนรูปแบบและเนื้อหาการพัฒนาครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้ตอบโจทย์ อาชีวศึกษายกกำลังสอง และพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ในศตวรรษที่ 21

ปรับเปลี่ยนระบบบริหารจัดการ และนาระบบดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน ปรับภาพลักษณ์อาชีวศึกษา (Re-Branding) นำองค์กรด้วยปรัชญา “อาชีวศึกษายกกำลังสอง” และ “อาชีวะฝีมือชน คนสร้างชาติ”

เปิดกว้างการสรรหาครูและผู้เชี่ยวชาญที่มีศักยภาพจากทุนภาคส่วนเพื่อให้เกิดประโยชน์การผลิตและพัฒนากำลังคนสายอาชีพ

เปิดกว้างการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาของภาคเอกชน

นโยบายการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

มิติที่ 1 การสร้างโอกาสทางการศึกษา “เรียนฟรีมีงานทำ มีรายได้ระหว่างเรียน”

- 1.1 พัฒนาศูนย์อบรมอาชีวศึกษา
- 1.2 เทียบโอนประสบการณ์สายอาชีพจบปวช. ได้ใน 8 เดือน
- 1.3 จัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา
- 1.4 จัดตั้งและขยายศูนย์ซ่อมสร้าง เพื่อชุมชน Fix It Center
- 1.5 ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สนับสนุน OTOP
- 1.6 ขยายให้มีผู้เรียนอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น
- 1.7 ลดการออกกลางคัน
- 1.8 ขยายโอกาสในการศึกษาด้านอาชีวศึกษาถึงระดับปริญญาตรีสายปฏิบัติการ
- 1.9 สอนวิชาชีพ เพื่อคนพิการในสถานศึกษา
- 1.10 สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่อนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มิติที่ 2 การพัฒนาคุณภาพ “ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ปฏิรูปการสอบ ให้ทันกับยุคสมัยอย่างมีคุณภาพ”

ด้านคุณภาพผู้เรียน

- 2.1 เร่งยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 2.2 ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- 2.3 ปรับปรุงหลักสูตรอาชีวศึกษาทุกระดับ
- 2.4 ยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยอิงผลการประเมินระดับชาติ (V - Net) และการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ
- 2.5 พัฒนาแนวทางการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง
- 2.6 ร่วมมือกับภาคเอกชน ในการเรียนการสอน และฝึกงานในสถานประกอบการ
- 2.7 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกิจกรรมองค์การวิชาชีพ การบริการสังคม จิตอาสาและกีฬา

ด้านคุณภาพสถานศึกษา

- 2.8 พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
- 2.9 ยกระดับมาตรฐานสถานศึกษา โดยอิงผลการประเมินของ สมศ.ด้านคุณภาพการเรียนการสอน
- 2.10 วิจัยปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการ
- 2.11 ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมของผู้เรียนและผู้สอน
- 2.12 ส่งเสริมนวัตกรรม การจัดการอาชีวศึกษา
 - โรงเรียนเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ (Project Based Learning และการประดิษฐ์คิดค้น)
 - วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด (Constructionism)
 - วิทยาลัยการท่องเที่ยวกลาง
- 2.13 จัดการเรียนการสอน English Program และ Mini English Program ด้านอาชีวศึกษา
- 2.14 นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน

ด้านคุณภาพครู

- 2.15 กำหนดมาตรฐานสมรรถนะครูอาชีวศึกษา
- 2.16 พัฒนาคู่มือ โดยใช้เครือข่าย/สมาคมวิชาชีพ
- 2.17 พัฒนาระบบนิเทศภายใน
- 2.18 เร่งยกระดับวิทยฐานะ

มติที่ 3 การสร้างประสิทธิภาพในด้านการบริหารจัดการ “การบริหารจัดการเป็นที่ยอมรับเชื่อมั่น มีเอกภาพ ใช้เทคโนโลยีสนับสนุน”

- 3.1 พัฒนาระบบฐานข้อมูล สนับสนุนการวางแผนและการพัฒนาคุณภาพ
- 3.2 นำระบบ ICT มาใช้เพื่อการบริหารจัดการ
- 3.3 บริหารงานบุคคล โดยใช้หลักธรรมาภิบาล
 - ดูแลและแก้ปัญหาครูจ้างสอนและใบประกอบวิชาชีพ
 - สร้างขวัญ กำลังใจ และจิตสำนึกในความเป็นเจ้าขององค์กร
- 3.4 ป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดในสถานศึกษา
- 3.5 จัดสรรงบประมาณ / ทรัพยากรอย่างเหมาะสม
 - ครุภัณฑ์มาตรฐานขั้นพื้นฐาน
 - สถานศึกษาขนาดเล็ก
- 3.6 กระจายอำนาจการบริหารงบประมาณ

มติที่ 4 ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษา “เพิ่มทักษะวิชาชีพ ด้วยความร่วมมือในและต่างประเทศ”

- 4.1 จัดตั้งกองทุนอาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนาและฝึกอบรมวิชาชีพ
- 4.2 เพิ่มการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทุกระดับ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้งในและต่างประเทศ
- 4.3 ขยายความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนในรูปแบบต่างๆ ในการพัฒนานักศึกษา พัฒนาครู พัฒนาการเรียนการสอน
- 4.4 ร่วมกับประเทศในอาเซียน พัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษา

ข้อบัญญัติสู่ความสำเร็จ

"ยึดหลักธรรมาภิบาล	บริหารงานประจำ
นำภาพลักษณ์ที่ดี	ใช้เทคโนโลยีบริหาร
ประสานเครือข่าย	ขยายทวิภาคี
ยึดหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น	หมั่นพัฒนาสมรรถนะอาชีพ
เยี่ยมห้องเรียนสม่ำเสมอทั่วหน้า	พัฒนาบุคลากรสู่ความสำเร็จ"

แนวทางนโยบายที่สำคัญของการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายสำคัญที่จะส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาการอาชีวศึกษา ดังนี้

- 1) โครงการสานพลังประชารัฐสนับสนุนการยกระดับคุณภาพวิชาชีพ (Competitive Workforce) ซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษาโดยตรง ในขณะที่มีภารกิจเร่งด่วน (Quick Win) 4 เรื่อง คือ
 - Re-branding เพื่อจูงใจให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน ต้นเห็นความสำคัญของการเรียนอาชีวศึกษาและสนใจเรียนอาชีวศึกษามากขึ้น
 - Excellent Model School สถานศึกษาต้นแบบที่ดีด้านอาชีวศึกษา
 - Database (Demand and Supply) จัดทำฐานข้อมูลความต้องการกำลังคนของภาคอุตสาหกรรม และปริมาณการผลิตกำลังคนของ สอศ. เพื่อประโยชน์ในการวางแผนผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนภาคอุตสาหกรรม
 - Standard and Certification Center จัดทำและหาทางเลือกที่เหมาะสมร่วมกันในการสร้างมาตรฐานวิชาชีพอาชีวศึกษาให้เป็นที่ยอมรับ และนำไปใช้อย่างทั่วถึงทั้งในภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพอาชีวศึกษาให้เป็นบรรทัดฐานในการจ่ายค่าตอบแทน ที่สอดคล้องกับความสามารถของแรงงาน
- 2) ทวิภาคี (Dual System) สอศ.ได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีกับสาธารณรัฐออสเตรเลีย ซึ่งเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จด้าน อาชีวศึกษาทวิภาคี
- 3) ทวิศึกษา (Dual Education) หรือโครงการเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาแก่ประชาชนวัยเรียนและวัยทำงานและเพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายไปสู่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในการเข้าสู่หลักสูตรอาชีวศึกษาโดยขอให้ สอศ. เข้าไปประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาในโรงเรียนและให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการพัฒนาการเรียนการสอนอาชีวศึกษาในโรงเรียนให้มีคุณภาพ
- 4) ทวิวุฒิ (Dual Degree) คือ การจับคู่สถาบันอาชีวศึกษาไทยกับสถาบันอาชีวศึกษาต่างประเทศ โดยจัดทำวุฒิการศึกษาร่วมกัน สอศ. ได้จัดทำทวิวุฒิกับสาธารณรัฐเกาหลีในสาขาสาธารณสุขเกาหลีมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ อาทิ การท่องเที่ยว เทคโนโลยีความงาม และเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อนักศึกษาสำเร็จหลักสูตรจะได้รับวุฒิการศึกษา 2 ใบ จากทั้งสองประเทศ หรือเรียกว่าทวิวุฒิ